

Ўсиб чиқан ниҳолларни пайвандга таёrlаш учун 2-3 марта карбомид ва аммофос билан озиқлантирилади. Пайванд ишлари августнинг биринчи декадасидан 10 октябргача давом этади. Куртакларнинг тутиб кетиш даражаси 95 % дан ортиқ.

Каримова Малика бир йилда олма қўчатини етишириш технологиясини анча такомиллаштиради ва шу усулдан фойдаланади. У олмани бир йиллик ниҳолларга июнь ойида пайванд қиласди. 2 хафтадан сўнг пайванд қилинган куртакдан ниҳол кесиб ташланади, юқори агротехникада парвариш қилинади ва кузда стандарт қўчатлар даражасига этади.

Бунда қўчатларни озиқлантиришга катта эътибор берилади ва камида икки марта озиқлантирилади.

Каримова Маликанинг майдон бирлигидан кўп қўчат олиш тажрибалари ҳам бор. Кўчатзорда ҳамма агротехник тадбирлар ўз муддатида ўтказилади, вақтида минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантирилади ва андоза талабларига жавоб берадигон қўчатлар етиширилади.

У йилига ҳар хил мева экин турларининг 20 000 дан ортиқ стандарт қўчатларини етишириди ва вилоят хўжаликларини сифатли қўчатлар билан таъминламоқда.

Каримова Малика оила аъзолари билан

Каримова Малика мева қўчатзорида

Ушбу буклет Bioversity International қўмагидаги "Марказий Осиёнинг қургоқчилик худудлари бўйича (CRP1.1.) CGIAR тадқиқотлар режаси доирасида мўътадил иқлим мева экинларининг юқори сифатли қўчатлари билан фермерларни таъминлаш учун ургучилик системаси платформасини яратиш" лойиҳаси доирасида тайёрланди ва нашр этилди.

Таклиф ва мулоҳазалар учун контакtlар:

Ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти (ЎИТИ)

Манзил: 111202, Тошкент вилояти, Қиброй тумани, Ботаника қишлоғи.

Тел.: (+998-90) 987-79-05

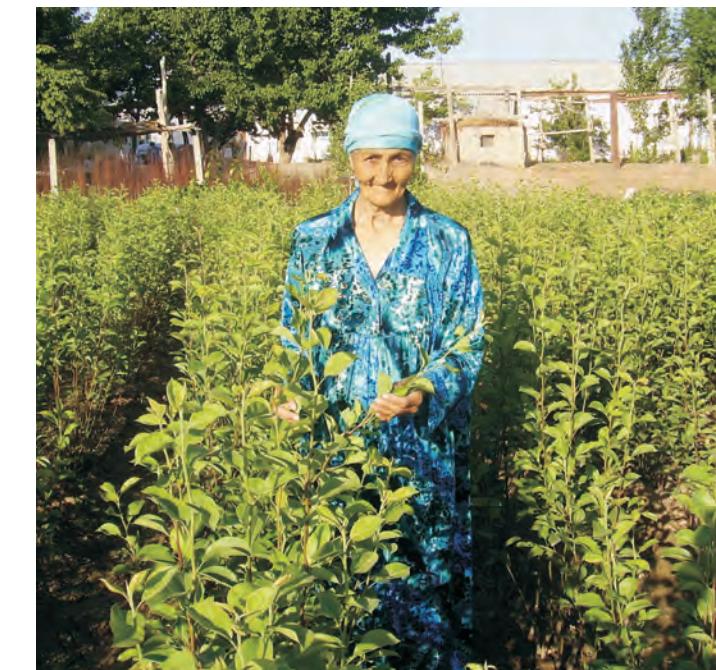
Эл. почта: uzripi@yandex.com

Тузувчилар: К.И.Байметов, П.Т. Назаров
М.К.Турдиева ва К.И.Байметовлар умумий таҳрири остида.

Ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институти

Сифатли мева экинлари
қўчатларини етиширишда
фермерларнинг анъанавий
усуллари

Каримова Малика
Хоразм вилояти Урганч тумани
Юқори боғ қишлоғи

Каримова Малика Хоразм вилоятида юқори сифатли мевали экинлар кўчатларини етишириш бўйича тажрибали кўчатчилардан бири ҳисобланади. Кўчатзорнинг умумий майдони 0.75 га ни ташкил этиб олма, нок, ўрик, шафтоли, олхўри ва бошқа мевали экинларнинг кўчатлари етиширилади.

Уруғлар сепилган мева кўчатзорининг 1-даласи

Кўчатзорда олманинг Ёзги Хазарасп, Қишки Хазарасп, Қанд олма, Золотое Грайма, Железняк, Ренет Симиренко; нокнинг Хон нок, Ёзги, Кузги; ўрикнинг Майский, Нукул, Оқ ўрик, Ялтирок, Сариқ нуқул, Кизил нуқул; олхўрининг Лето, Бертон; шафтолининг Анжир шафтоли, Нектарин, Золотой Юбилей, Чемпион ва бошқа мевали экинларнинг махаллий навлари кўпайтирилмоқда.

Кўчатзорда илмий муассасалар томонидан ишлаб чиқилган андозалар талабларига жавоб берадиган кўчатлар етиширилмоқда.

Каримова Малика хўжалигидаги ер анча шўраланган. Шунинг учун кўчатзорда ўтказилаётган агротехник тадбирлар ўзига хос хусусиятларга эга. Бунда пайвандтаг танлашга катта эътибор берилади. Пайвандтаг учун уруғлар ёки данаклар шу махаллий шароитда ўсаётган дараҳтлардан олинади.

Олма учун махаллий “Эшак олма” нави уруғлари шўрланган ерларда яхши эканлигини ўз тажрибасида исботлади. Олма учун пайвандтаг сифатида махаллий Ёзги Хазарасп олмаси ҳам яхши ҳисобланади.

Каримова Малика оила аъзолари билан

Данаклилар (ўрик, шафтоли) учун уларнинг майда данакли, кеч пишар, махаллий шакллари энг яхши бўлиб, шулардан фойдаланади. Уларнинг унувчанилиги ҳам жуда юқори.

Кўчатзор тупроғи шўрланганлиги учун алмашлаб экшига катта эътибор берилади. Битта далада мунтазам равишда кўчат етишириши салбий натижалар беради.

Каримова Малика ва сафдошларининг тажрибасига кўра кўчатзор учун энг яхши ўтмишдош шоли ҳисобланади. Шоли экиш натижасида тупроқ шўри кескин пасаяди. Бошқа экин турларидан фойдаланиш майдон бирлигидан кўчатларнинг чиқишини ва унинг сифатини пасайтиради.

Кўчатзор учун ер тайёрлаш кузда бошланиб, 35-40 см чукурликда ҳайдалади, молаланади. Кўчат етишириш учун асосан 90 см эгатлардан фойдаланади.

Мева кўчатзорининг 1-даласи

Пайвандтаг учун таёrlанган уруғлар стратификация қилинмасдан кўчатзорнинг биринчи даласига экиласди.

Олма уруғлари 4-5 см, данаклар 7-8 см чукурликда экиласди.